

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: **DIMITRIE ALEXANDRESCO**

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de casație

PRIM-REDACTOR: **ION N. CESARESCU**REDACTOR-PROPRIETAR: **I. S. CODREANU****ABONAMENTUL**

Pe an, în România, cu Tabla.	45 lei
6 luni	20
3 luni	10
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni	

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI—5
Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

SUMAR

Studiul asupra privilegiilor, de d-l D. Alexandrescu.

JURISPRUDENȚĂ: Curtea de casție, secțiuni-uite: *Mauriciu Fain cu Ministerul de finanțe*, cu o OBSERVAȚIE de Iscod;Idem, s. II: *Procurorul-general al Curții de apel în afacerea de bancrută a comerciantului I. Zweker*, cu o NOTĂ de d-l Ionescu-Dolj;Trib. Tutova: *Atena G. Lăzărescu cu D. Constantinache*;

Articolul 91 din Legea administrativă, de d-l D. C. Zaharia.

Studiu asupra privilegiilor**— Privilegiile generale asupra mobilelor —**

Am examinat în studiul nostru anterior¹⁾ privilegiul cheltuelilor de judecată (art. 1727), care se exercită atât asupra mobilelor cât și asupra imobilelor.

Trecem acum la privilegiile care se exercită numai asupra mobilelor.

Art. 1728 din codul civil împarte privilegiile asupra mobilelor în privilegii generale și în privilegii speciale, cele dintâi afectând universalitatea mobilelor debitorului, iar celelalte neputând să se exercite decât asupra unor mobile determinate.

Iată, în adevăr, cum se exprimă acest text:

Art. 1728.—Privilegiile sunt sau generale sau speciale asupra unor mobile. (Art. 1729, 1730 C. civil Art. 2100 C. fr. Art. 18 L. ipot. belgiană din 1851).

Nu vom ocupa mai întâi despre privilegiile generale asupra mobilelor.

Aceste privilegii sunt prevăzute de art. 1729. Creanțele privilegiate asupra tuturor mobilelor sunt: 1° cheltuelile de judecată făcute în interesul comun al creditorilor; 2° cheltuelile de înmormântare în raport cu condiția și starea defunctului; 3° cheltuelile boalei celei de pe urmă

făcute în curs de un an; 4° salariile oamenilor de serviciu pentru un an trecut și restul datoriei din anul curent; salariul pe șase luni al calfelor de prăvălie și salariul pe o lună al lucrătorilor cu ziua; 5° prețul obiectelor de subzistență date debitorului și familiei sale, în curs de șase luni.

O observație importantă, pe care trebuie să o facem încă dela început, este că textul menționat nu se mulțumește de a enumera privilegiile care se exercită asupra generalității mobilelor debitorului, fie aceste mobile corporale sau incorporale, ci clasifică aceste creanțe privilegiate, așa că fiecare din ele va trebui să fie plătită după ordinea indicată. În adevăr, art. 1729 dispune că privilegiile menționate se exercită în ordinea următoare.

Acest punct este important, și vom avea ocaziunea de a reveni asupra lui când vom vorbi de clasificarea privilegiilor asupra mobilelor (art. 1731 urm.).

Trecem acum la fiecare privilegiu general în parte.

1° Cheltuelile de judecată făcute în interesul comun al creditorilor.

Acest privilegiu este prevăzut de art. 1727, pe care l-am explicat în No. 32 al acestui ziar, și art. 1729 cuprinde, în această privință, o repetiție inutilă, pe care o reproduce și textul belgian.

2° Cheltuelile de înmormântare.

Cheltuelile de înmormântare, potrivit cu condiția socială și averea defunctului, sunt privilegiate astăzi, după cum erau altă dată atât la Romani²⁾, cât și în dreptul nostru anterior (art. 1995,

²⁾ Cpr. L. 72, Dig., *Ad legem Falcidiam*, 35, 2; L. 29 § 9, Cod., *De jure deliberandi*, etc., 6, 30. Vezi și L. 45, Dig., *De religiosis et sumptibus funerum*, etc., 11, 7, unde se zice: «*Impensa funeris semper ex hereditate deducitur; que etiam omne creditum solet procedere, cum bona solvente non sint*». Paul zice, de asemenea, în Sentințele sale (1, 23, *De sepulchris et legendis*, § 16): «*Quidquid in funus erogatur, inter res alienam primo loco deducitur*».

¹⁾ Vezi *Curierul Judiciar* din anul curent, 1910, No. 32.

1996 din codul Călimach), pentrucă dacă acela care și-a împrumutat banii săi spre a înmormânta pe altul n'ar avea o garanție reală care să-i asigure plata creanței sale, nu s'ar mai găsi nimeni care, la un caz de nenorocire, să aducă asemenea servicii, și morții n'ar fi îngropați cu înlesnire, *et corpora insepulta jacerent*³⁾, ceea ce ar fi contrar nu numai bunei cuviințe, dar chiar salubrității publice.

Prin cheltueli de înmormântare trebuie să înțelegem tot ce s'a cheltuit cu această ocazie, *quidquid impensum est propter funus*, bine înțeles în raport cu condiția socială și starea defunctului⁴⁾, după cum prevăd anume atât textul nostru cât și acel francez⁵⁾.

Astfel, sunt privilegiate sumele cheltuite pentru paza, ridicarea și transportarea cadavruului, pentru serviciul religios și rugăciunile obișnuite⁶⁾, și după unii, chiar pentru concesiunea terenului necesar înmormântării și ridicării unui monument, aceste din urmă cheltueli nefiind decât un complement al înmormântării⁷⁾.

În orice caz, se decide, cu drept cuvânt, că cheltuelile pentru abitațiune și hainele de doliu,

³⁾ *«Sic enim fieri, ne insepulta corpora jacerent, neve quis de alieno funeretur».* (L. 11 § 3, Dig., *De religiosis et sumptibus funerum*, etc., Dig., 11, 7).

⁴⁾ *«Sumptus funeris arbitrantur pro facultatibus, vel dignitate defuncti... ex causa, ex tempore et ex bona fides».* (L. 12 § 5, și L. 14 § 6, Dig., *De religiosis et sumptibus funerum*, 11, 7. Mai vezi L. 32, Dig., *loco cit.*; L. 113 § 5, Dig., *De legatis*, XXX, 1, etc.

⁵⁾ Aceeaș soluție este, în genere, admisă și în Franța, deși textul francez nu vorbește, ca al nostru, de condiția și starea defunctului. Cpr. C. Bordeaux, D. P. 1904, 2, 326; Planiol, II, 2556; Guillaouard, *Privil. et hypothèques*, I, 207; Baudry et Loynes, *Idem*, I, 320. — *Contră*: T. Huc, XIII, 29, 30; Trib. Paris, Sirey, 90, 2, 47.

⁶⁾ Colmet de Santerre, IX, 16 bis II; Guillaouard, *op. cit.*, I, 204; Baudry et Loynes, *Idem*, I, 319; Arntz, IV, 1667; Thiry, IV, 355; Cas. fr. D. P. 97, 1, 280; Sirey, 97, 1, 438. — *Contră*: Laurent, XXIX, 357.

⁷⁾ Thézard, *Privil. et hypothèques*, 374; P. Pont, *Idem*, I, 73. — *Contră* (în privința monumentului funerar, oricât de modest ar fi), Trib. Paris, D. P. 75, 3, 8; Planiol, II, 2556; Laurent, XXIX, 358; Aubry et Rau, III, § 260, p. 211, text și nota 11 (ed. a-5-a); Baudry et Loynes, *op. cit.*, I, 319; Guillaouard, *Idem*, I, 205, etc.

S'a decis, de asemenea, că nu sunt privilegiate cheltuelile ocazionale cu facerea de liturghii, parastasuri, etc., la timpurile anume hotărâte de religie și obiceiuri, pentru odihna sufletului defunctului, nici cu ocazia meselor sau praznicelor ce se obișnuesc uneori. Trib. Villefranche, Pand. fr., ^o *Privil. et hypothèques*, 619. Cpr. Thiry, IV, 355; Baudry et Loynes, *op. cit. loco cit.*; Guillaouard, *Idem*, I, 204, *in fine*, etc.

S'a mai decis că nu sunt privilegiate cheltuelile extraordinare făcute pentru construirea unei rațe de lux, în scopul de a servi la transportarea cadavruului dintr'un loc într'altul. Trib. și C. de justiție din Geneva. Sirey, 85, 4, 24 și Sirey, 86, 4, 7. Nu admitem *a priori* această tarifare a înmormântării omului.

Ce trebuie să decidem în privința cheltuelilor făcute cu ocazia transportării cadavruului dintr'un loc în altul? Fi vor ele privilegiate? Totul atârna de condiția socială și mai ales de avera lăsată de defunct. — Vezi însă Pand. fr., ^o *cit.*, 633.

datorite femeii văduve de succesiunea bărbatului (art. 1279), nu face parte din cheltuelile de înmormântare și, ca atare, nu sunt privilegiate⁸⁾.

În cât privește cheltuelile de înmormântare cari sunt privilegiate, acest privilegiu aparține nu numai aceluia cari au îndeplinit actele privitoare la înmormântare, precum sunt, de exemplu: antreprenorii pompelor funebre, miniștrii cultului, etc., dar încă și aceluia cari ar fi comandat și plătit acele cheltueli, cu intenția de a le cere înapoi dela moștenitorii⁹⁾.

Dacă mai mulți creditorii invoacă acest privilegiu, nici unul nu va fi preferat celuilalt, ei toți vor veni de o potrivă (art. 1724).

O ultimă chestie ne-a mai rămas de discutat asupra acestui privilegiu și anume: Numai cheltuelile făcute pentru înmormântarea debitorului sunt ele privilegiate față de ceilalți creditorii ai săi, sau și cheltuelile făcute de o persoană pentru înmormântarea unei rude, unui prieten sau chiar unui străin sunt ele privilegiate față de creditorii personali ai acestei persoane?

Unii autori admit afirmativa, întemeindu-se pe dreptul roman, care nu mărginează privilegiul numai la cheltuelile de înmormântare ale debitorului¹⁰⁾, și pe împrejurarea că nici art. 1729 din codul actual nu cuprinde asemenea limitare¹¹⁾.

⁸⁾ Baudry et Loynes, *Privil. et hypothèques*, I, 321; Valette, *Idem*, 26, p. 28; Martou, *Idem*, 357; Troplong, *Idem*, I, 136; Thézard, *Idem*, 374; Guillaouard, *Idem*, I, 206; Beudant, *Suzeretés personnelles et réelles*, I, p. 318, *ad notam*; Massé-Vergé, V, § 790, p. 132, text și nota 5; Accolas, *Manuel de droit civil*, III, p. 657; André, *Traité pratique du régime hypothécaire*, 145, p. 80 (ed. a-2-a, 1898); Aubry et Rau, III, § 260, p. 241, text și nota 11 (ed. a-5-a); Planiol, II, 2256; T. Huc, XIII, 30, *in fine*; Laurent, XXIX, 358; D. Negulescu, *Teoria privilegiilor*, p. 13, nota 3; Cas. fr. D. P. 97, 1, 438; Sirey, 97, 1, 438; Trib. Paris, *Pand. Périod.*, 95, 2, 221; Trib. Prahova, *Curierul Judiciar* din 1903, No. 72. — *Contră*: Duranton, XIX, 48; P. Pont, *Privil. et hypothèques*, I, 73; Rodière et Pont, *Contrat de mariage*, II, 1032 și III, 1950. Cpr. Mourlon, *Examen critique du Comment. de Troplong sur les privilèges*, I, 70, p. 176 urm.; Nacu, III, p. 592, No. 30; C. Caen, Sirey, 37, 2, 229. Vezi tom. VIII al Coment. noastre, p. 420, nota 1 și p. 458. Vezi asupra acestei controverse, Dalloz, *Nouveau C. civil annoté*, IV, art. 2101, No. 164 urm.

⁹⁾ Troplong (*Privil. et hypothèques*, I, 136 bis și 141 bis) susține că, atât în privința cheltuelilor de înmormântare, cât și a aceluia ale ultimii boli, persoana care a plătit aceste cheltueli cu intenția de a face un împrumut, poate cere înapoi banii împrumutați, cu privilegiu, deși nu a stipulat o subrogație convențională, însă părerea acestui autor este combătută de Mourlon (*op. cit.*, I, 77, pag. 203 urm.). Cpr. Martou, *Privil. et hypothèques*, II, 359. Vezi însă în sensul părerii lui Troplong C. București, *Dreptul* din 1903, No. 48, p. 390.

¹⁰⁾ *«Et hoc jure utimur, ut cuiuscumque sit funeratus, sit esse, sive in casus de bonis agitur, sive quid is debeat, quod reddere eum, si viveret, funeraria actione cogi oporteret, privilegio locus sit».* (L. 17, Pr., Dig., *De rebus autoritate judicis possidentibus, seu vendendis*, 42, 5). Vezi și L. 2, Dig., *De privilegiis creditorum*, 42, 6.

¹¹⁾ Cpr. Beudant, *op. cit.*, I, 370, p. 318; Valette, *op. cit.*, 26, p. 29, 30; Aubry et Rau, III, § 260, p. 241, text și nota 12; Guillaouard, *op. cit.*, I, 202; Thézard, *Idem*, 374, p. 490;

Această părere este însă inadmisibilă, pentrucă de câteori legea înțelege a aplica un privilegiu atât pentru membrii familiei debitorului cât și pentru persoana sa, ea o spune anume (cpr. art. 1729, 5°); de unde rezultă că, afară de cazurile anume determinate în acest sens, privilegiile fiind, după cum știm, de strictă interpretare, privilegiul relativ la cheltuelile de inmormântare este relativ numai la persoana debitorului. Legea vorbind, în specie, numai de condiția și starea defunctului, acest privilegiu trebuie să fie restrâns numai la inmormântarea debitorului, săvârșit din viață în stare de insolabilitate, deși poate ar fi fost de dorit ca legea să consacre sistemul contrar ¹²⁾.

Un comerciant putând, după art. 707 din codul comercial (703 vechiu), să fie declarat falit după moartea sa, în decursul unui an dela acest eveniment ¹³⁾, se înțelege că, în asemenea caz, cheltuelile inmormântării sale vor fi puse, cu privilegiu, între datoriile falitului ¹⁴⁾.

Această soluție este admisibilă și în caz când comerciantul s'a săvârșit din viață în urma declarării falimentului său, însă în asemenea caz, cheltuelile inmormântării vor fi ordonate de sindic, pentrucă el administrează averea falimentului ¹⁵⁾.

Acesta este privilegiul cheltuelilor de inmormântare, care există și în codul Calimach (art. 1995, 1996).

Acest privilegiu trece înaintea tuturor celorlalte privilegii generale sau speciale, legea noastră neadmițând nici o excepție în această privință (art. 1735) ¹⁶⁾.

S'a decis că cheltuelile de inmormântare și

Colmet de Santerre, IX, 16 bis III; André, *op. cit.*, 146, p. 80, 81; Acolas, III, p. 657; Nacu, III, p. 591, 592, No. 29.

¹²⁾ Vezi în acest sens, singurul juridic după părerea noastră, Martou, *op. cit.*, II, 358, p. 66; Laurent, XXIX, 329; Moulon, *op. cit.*, I, 71, p. 178 urm.; Baudry et Loyens, *op. cit.*, I, 322; Arantz, IV, 1666; Massé-Vergé, V, § 790, p. 132, etc. Vezi asupra acestei controverse, Pand. fr., v^o *Privil. et hypothèques*, 642 urm.

¹³⁾ S'a decis că și minorii unui comerciant decedat cari, cu autorizarea tribunalului, au continuat comerțul părintelui lor, pot fi declarați în stare de faliment, când încetarea de plăți a fost pentru datoriile defunctului, cu scadența ulterioară, pentru că ei intrând în activul succesiunii, pasivul nu poate să cadă de cât tot asupra lor. Cas. rom., C. București și Trib. Ilfov, *Dreptul* din 1909, No. 11 și *Curierul Judiciar* din 1908, No. 38 și din 1909, No. 21 (cu observ. d-lui C. N. Toneanu). Mai vezi asupra acestei chestiuni, foarte controversată, Trib. Vlașca și C. București, *Curierul Judiciar* din 1909, p. 63 și 64, precum și P. Vasilescu, *Curierul Judiciar* din 1909, No. 14.

¹⁴⁾ Martou, *op. cit.*, II, 360, p. 69; Massé, *Le droit commercial dans ses rapports avec le droit des gens et le droit civil*, IV, 2936 (ed. a 2-a); Renouard, *Tr. des faillites*, II, p. 253 (ed. a 3-a); Pardessus, *Tr. de droit commercial*, V, 1193; Répert. Sirey, v^o *Faillite*, 3722.

¹⁵⁾ Vezi autorii citați în nota precedentă.

¹⁶⁾ Cpr. art. 25 din legea ipotecară belgiană, asupra căruia vom reveni mai târziu, care este altfel redactat.

acele ale ultimei boli, de cari vom vorbi mai la vale, constituind pentru copiii defunctului o obligație naturală, dela cari ei nu se pot sustrage prin renunțarea la moștenirea părintelui lor, de aici urmează că copilul care a primit moștenirea și a plătit aceste cheltueli din banii săi proprii, este în drept să ceară dela frații săi renunțători partea lor contributivă, de câte ori în moștenire nu se găsește banii necesari pentru acoperirea acestor cheltueli ¹⁷⁾.

Și fiindcă vorbim de inmormântare, să ne fie permis de a menționa aci o frumoasă decizie a Curței de casație din Belgia, pe care am publicat-o în *Dreptul* din 1910, No. 16, pag. 131. Această remarcabilă decizie pune în principiu că omul este în drept a regulă el însuș modul cum va fi inmormântat.

Această manifestare a libertății individuale și a libertății de conștiință nu constituie numai un simplu interes moral fără nici o garanție și sancțiune, ci este un drept al defunctului, susceptibil de a fi urmărit în justiție, și această facultate care este de drept natural, nu are nevoie de a fi recunoscută printr'o lege pozitivă.

Spre a fi obligatorie, nu este însă nevoie ca voința defunctului să fie tradusă într'o formă determinată, ci poate fi dedusă din orice indicii, cari se apreciază în mod suveran de către instanțele de fond. Prin urmare, în caz de conflict între acei cari-și dispută dreptul de a determina modul de inmormântare al defunctului, judecătorul trebuie să asigure observarea strictă a voinței acestuia din urmă, și dacă această voință a variat și este indoelnică, el trebuie să cerceteze și să aprecieze care a fost, în această privință, voința ultimă și definitivă a defunctului.

Așa dar, omul, bine înțeles capabil, este în drept să reguleze condițiile inmormântării sale și să aleagă locul unde el voește ca rămășițele sale să se odihnească ¹⁸⁾.

Alta este însă chestiunea de a se ști cui aparțin, în lipsa unei dispoziții speciale din partea defunctului, rămășițele pământeste ale omului. Această chestiune controversată dă adeseori loc la desbateri pasionate înaintea tribunalelor, cu toate că pasiunile omenești ar trebui să dispară înaintea majestății morții. S'a decis de către Curtea de apel din Trani (Italia) și de judecăt. ocol. II din Ploești (judecător Ștef. Scriban), că dreptul de a determina locul inmormântării unei

¹⁷⁾ Trib. Nancy, *Revue du notariat*, anul 1905, p. 259, No. 11632 și *Curierul Judiciar* din 1906, No. 13, p. 104 (cu observ. noastră).

¹⁸⁾ Vezi Répert. Sirey, v^o *Inhumation et sépulture*, 75 urm., precum și observația ce am publicat asupra unei frumoase decizii a Curței de apel din Trani (Italia), în *Curierul Judiciar* din 1902, No. 19, p. 167.

femei măritate, săvârșită din viață ab intestat și fără copii, aparține bărbatului supraviețuitor, cu precădere înaintea familiei defunctei¹⁹).

Adnotând decizia menționată a Curței de apel din Tranși, mă exprimăm în modul următor:

«De câte ori este vorba de înmormântarea femeii, bărbatul are căderea de a revendică dreptul de a alege locul unde ea trebuie să fie înmormântată, în calitatea sa de cap al familiei și al asociației conjugale; dacă este vorba de înmormântarea bărbatului, văduva lui se poate întemeia pe legătura care o unea cu defunctul. Unul din soți fiind confidentul cel mai de aproape și mai firesc al celui lalt, depozitarul ultimelor voințe și intențiuni ale defunctului, nimic nu este mai natural decât ca acel rămas în viață, care a avut durerea de a pierde pe tovarășul vieții sale, să aibă și mângăierea de a-și îndeplini ultima sa datorie către acel care lasă un got atât de simțitor în inima și în existența lui. Unitatea de existență și participarea comună la interesele morale și materiale a asociațiunii conjugale, creează pentru fiecare din soți o stare de lucruri excepțională, care trebuie să aibă precădere înaintea celor alfețiuni și înaintea căreia orice considerație de ordine morală trebuie să dispară; și în această privință, nici o deosebire nu este de făcut între bărbat și femeie»²⁰).

Dar de aci rezultă oare, așa cum dispune judecătoria ocol II din Ploești²¹), că bărbatul, care este în drept de a hotărî locul de înmormântare a soției sale, este obligat a suferi și cheltuelile înmormântării, fără a le putea cere dela moștenitorii femeii?

Dacă femeia nu are nicio avere, necontestat este că bărbatul are obligația de a o înmormânta, potrivit rangului și pozițiunii sale sociale, așa cum dispune anume codul Calimach, prin art. 1654. Iată, în adevăr, cum se exprimă acest text:

«Acel ce are drit să ia zestia după moartea femeii, sau să o moștenească, este dator să facă după cuviință cheltuelile îngropării și a grîjilor obișnuite, sau să le întoarcă bărbatului, dacă s'au făcut dela dânsul; iar dacă femeia va fi neînestrată și săracă, dator este bărbatul să le facă din ale sale».

Dacă femeia are însă dotă sau altă avere, nu vedem pentru ce cheltuelile înmormântării ei ar fi în sarcina bărbatului. Nimic mai echitabil, în adevăr, decât ca acel care ieă averea să aibă și sarcinile care grevează această avere. «*Secundum naturam est, commoda cuiusque rei cum sequi, quem sequentur incommoda*»²²). Nimic nu este mai just, zice o altă lege din Digeste, că femeile să fie înmormântate cu bunurile ce ele le lasă la moartea lor: «*In eum ad quem dotis nomine quid pervenerit,*

dat praetor funerarium actionem: aequissimum enim visum est veteribus, mulieres, quasi de patrimoniois suis, ita de dotibus funerari; et eum qui morte mulieris dotem lucratur, in funus conferre debere: sive pater mulieris est, sive maritus»²³).

Este adevărat că, după unele cutume franceze precum era, de exemplu: *la coutume d'Auvergne* (art. 44, tit. 14), bărbatul care supraviețuia femeii, fie că rămăsese sau nu copii, dobânda în deplină proprietate paturile, hainele, albiturile, cuferele și juvaerurile ei, sub îndatorirea de a o înmormânta după rangul și poziția ei²⁴). Aceste cutume fiind însă abrogate, se decide astăzi, fără controversă, că bărbatul care ar fi avansat cheltuelile de înmormântare, ar putea să le ceară de la moștenitorii femeii sau să le deducă din dota ce el trebuie să restituie.

Bărbatul nu trebuie să sufere, în adevăr, decât *sarcinile căsătoriei*; or, căsătoria fiind desfăcută prin moarte, aceste cheltueli mai sunt în sarcina lui, ci în aceea a moștenitorilor. În acest sens se pronunță toți autorii cari se ocupă de chestiune²⁵), și această soluție rezultă din art. 774 și 777, după care moștenitorii plătesc *sarcinile* moștenirii, și contribuiesc la aceste sarcini, în proporție cu partea lor ereditară. Or, cheltuelile de înmormântare sunt necontestat o sarcină a moștenirii, fiindcă ele au luat naștere în urma morții soției, *ab herede caperunt*²⁶). În zadar se invoacă în teoria opusă art. 339, § 4 din codul civil, care pune în sarcina usufructuarului cheltuelile de înmormântare; căci acest text nu are sensul ce i se dă. Nu este vorba, în adevăr, în specie de cheltuelile înmormântării ale copilului a cărui avere a aparținut în usufruct părintelui, pentru că aceste cheltueli nu pot grevă decât moștenirea sa, iar nu averea unui usufructuar a cărui drept este acum stins. În art. 339 este, deci, vorba de înmormântarea persoanei pe care copilul a moștenit-o și a cărei moarte a dat loc la dreptul de folosință legală²⁷). Prin urmare, art. 339 nu poate fi aplicat bărbatului usufructuar al dotei (art. 1243). Dar cartea de judecată a judecătoriai

¹⁹ L. 16, Dig., *De religiosis et sumptibus funerum*, II, 7. Vezi și L. 18 și 19, Dig., *loco cit.*, unde se zice: «*Impensa enim funeris res alienum dotis est: ideoque etiam dos sentire hoc res alienum debet.*»

²⁴ Vezi Roussilhe, *Tr. de la dot*, 172, p. 128 (ed. Sacase, din 1856).

²⁵ Vezi Roussilhe, *op. cit.*, p. 128, nota 1 și p. 412. No. 561, *in fine*; Toullier-Duvergier, *Le droit civil français*, VII, partea II, 351, p. 251; Tessier, *Tr. de la dot*, II p. 192, 193 (ed. din 1835); Merlin, *Répert.*, v^o *Dot*, § 3, No. 4; Benoît, *Tr. de la dot*, II, 256, p. 461 (ed. din 1829); *Répert. Sirey*, v^o *Dot*, 2821. Vezi și t. VIII al Coment. noastre, p. 444.

²⁶ Vezi, t. III al Comentariilor noastre, p. 547 (ed. I-a).

²⁷ Vezi în acest sens, Planiol, I, 1701 (ed. a 5-a); T. Hue, III, 194 și toți autorii, afară de Delvincourt și Taulier. Cpr. tom. II, al Coment. noastre, p. 523, text și nota 2 (ed. a 2-a),

¹⁹ Vezi *Curierul Judiciar* din 1902, No. 19 și din 1904, No. 19 (ambele hotărîri cu observ. noastră).

²⁰ Vezi *Curierul Judiciar* din 1902 No. 19.

²¹ Vezi *Curierul Judiciar* din 1904, No. 19, precum și *Curierul Judiciar* din același an, No. 23 în care, amicul nostru, d-l Scriban își susține foarte bine hotărîrea sa, confirmată, de altfel, de către tribuna Prahova prin adoptarea de motive.

²² L. 10, Dig., *De diversis regulis juris antiqui*, 50, 17.

ocol. II Ploești insistă, zicând că soțul înmormântându-și soția a executat o obligație naturală, care, prin urmare, nu mai este supusă repetiției (art. 1092, § 2)²⁸. La aceasta răspundem că o obligație naturală nu poate să existe decât în favoarea unei ființe care se găsește în viață, iar nu în favoarea memoriei unei persoane. Și apoi, ce fel de obligație naturală este aceasta, care este garantată printr-un privilegiu, căci art. 1729, § 2 declară privilegiate cheltuielile de înmormântare făcute de oricine, prin urmare, chiar și de bărbat în raport cu condiția și starea defunctei, *pro facultatibus et dignitate defunctae* (L. 14, § 6, Dig., *De religiosis et sumptibus funerum*, 11, 7).

De câte-ori femeea are avere, bărbatul nu poate deci fi condamnat a plăti cheltuielile de înmormântare ale soției sale, această sarcină apăsând numai asupra moștenitorilor ei, cari primind dota de la bărbat, trebuie s'o primească cu toate sarcinile ce o grevează. «Moștenitorul plătește cheltuielile înmormântării defunctului, conform cu rangul său», zice art. 1968 din codul german²⁹. Această soluție, consacrată printr-o sentință a tribunalului Argeș³⁰, se impune în legea noastră, ca una ce este conformă atât echității, cât și tradiției, adică: dreptului roman și dreptului nostru anterior, pe care le am arătat mai sus.

Dar dacă bărbatul nu este dator să sufere cheltuielile de înmormântare ale soției sale, el trebuie să sufere acele ocazionale cu căutarea sănătății sale, pentru că ele constituie o sarcină a căsătoriei. Cheltuielile necesitate de îngrijirea sănătății soției, nu pot stinge sau micșora obligația de restituire a dotii, de oarece bărbatul este dator să subvină tuturor sarcinilor căsătoriei, fără ca femeea să fie obligată a contribui la aceste sarcini cu mai mult decât venitul dotii sale³¹.

Acestea ne par a fi adevăratele principii.

D. ALEXANDRESCO

A apărut p. II, vol. IX, din Dreptul civil de d-l profesor D. Alexandresco, care cuprinde: Societatea, Mandatul, Comodatul și Imprumutul. Pretul 7 lei, p. II; iar volumul complet lei 17.

Acest volum se va putea expedia tuturor celor ce vor trimite costul prin mandat postal la *Curierul Judiciar*, care furnizează volumele Alexandresco, și orice cărți de drept, broșate sau legate după dorință, la fel cu cele furnizate anterior.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S.-U.

Audiența dela 29 Aprilie 1910

Președinția d-lui G. N. BAGDAT, prim-președinte

Mauriciu Fain cu Ministerul de finanțe

Timbru. — Taxa succesorală — Dacă copii adoptatului vin la succesiunea adoptatorului — Taxa de succesiune ce ei au plătit pentru legatul lăsat de adoptatorul tatălui adoptat. — (Art. 312—317 din Codul civil și art. 48 No. 7 din Legea timbrului)

Adopțiunea crează între adoptator și copiii adoptatului o rudenie fictivă după imaginea celei reale și, prin urmare, ei au vocațiune la succesiunea adoptatorului.

Așa dar, instanța de fond nesocotește și rău interpretează art. 312—317 din Codul civil când consideră ca streini de adoptator pe copiii adoptatului și-i impune la taxa de succesiune de 12% prevăzută de art. 48 No. 7 din legea timbrului.

Deciziunea 5/910. — Casată, după recursul făcut de Mauriciu Fain, sentința Trib. Ilfov, s. III No. 671/908, dată în proces cu Ministerul de finanțe.

Curtea.

Ascultând pe d-l avocat Em. Dan în dezvoltarea motivului de casare;

Pe d-l avocat C. Marinescu în combateri, și

Pe d-l procuror-general Gr. Ștefănescu în concluziuni, care a fost pentru respingerea recursului.

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare invocat:

«Violaarea art. 315 664, 665 din Codul civil și art. 48 No. 7 din legea timbrului.

«Tribunalul fără a ține seamă că copiii mei au aceleași drepturi în averea părintelui meu adoptator, ca și mine însumi adoptatul, ei putând veni la moștenirea părintelui meu adoptator, fie prin propriul lor drept, fie prin reprezentatiune, efectele filiațiunii adoptive întinzându-se și la descendenții adoptatului a impus pe copii mei, în ce privește averea lăsată lor de decedatul meu părinte adoptiv S. Fain, la o taxă de moștenire de 12% iar nu la taxa de 2%».

Având în vedere sentința supusă recursului în care rezultă că Solomon Fain, a lăsat prin testament un legat minorilor copii ai fiului său adoptiv Mauriciu Fain; că Solomon Fain încetând din viață, Ministerul de finanțe, stabilind cuantumul taxelor de înregistrare de plătit pentru acest legat, a impus pe minorii legatari la taxa de 12% considerându-i ca fiind persoane streine de testator;

Că în contra deciziunii Ministerului de finanțe recurentul, în calitate de administrator legal al averii minorilor săi copii, făcând apel, tribunalul Ilfov, secția III-a, prin sentința supusă recursului a confirmat impunerea de 12% făcută de Ministerul finanelor;

Considerând că acestea fiind faptele, chestiunea dedusă în judecata acestei Inalte Curți secțiuni-unite, și care formează obiectul motivului de casare, este aceea de a se ști, dacă adopțiunea crează între copii adoptatului o rudenie fictivă după imaginea celei reale, și dacă, prin urmare au vocațiune la succesiunea adoptatorului;

Considerând că dorința comună a părților, și scopul esențial al contractului de adopțiune fiind ca adoptatorul să-și creeze o familie, iar adoptatul să devie civilmente fiul adoptatorului, nu se poate tăgădui că copiii adoptatului devin și dășii, din punctul de vedere al dreptului civil: nepoții de fiu ai adoptatorului, fără a se nesocoti acea dorință și acel scop esențial cari prezidează la facerea oricărei adopțiuni;

Considerând că legătura de rudenie creată prin adopțiune între adoptator și copiii adoptatului rezultă din dispozițiunile articolelor 312 la 317 din Codul civil:

a) Adoptatul și descendenții lui iau numele de familie al adoptatorului; b) Căsătoria este oprită între adoptator și cel adoptat și descendenții acestuia; c) Dreptul special de succesiune acordat adoptatorului prin articolul 316 din Codul civil, asupra bunurilor dăruite de dănsul adoptatului, n'are loc în cazul când aceasta din urmă are descendenți. Că toate aceste dispozițiuni învederează în destul că legiuitorul a voit ca să creeze prin adopțiune între adoptator și descendenții adoptatului o rudenie fictivă după imaginea celei reale;

Considerând, pe lângă acestea, că adoptatul având la succesiunea tatălui adoptiv aceeași vocațiune ca și un copil legitim, n'ar căștiga asupra succesiunii adoptatorului toate drepturile unui copil legitim dacă nu le-ar putea transmite copiilor săi;

Considerând că astfel fiind, când tribunalul a considerat ca streini de testator pe copiii recurentului și i-a impus la taxa de succesiune prescrisă de art. 48 No. 7 din legea timbrului a nesocotit și rău interpretat textele de lege și principiile de drept invocate în mijlocul de casare, și de aceea, recursul este întemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

Observație.—Chestiunea de a se ști dacă copiii adoptatului vin la moștenirea adoptatorului este foarte controversată atât în doctrină cât și în jurisprudență.

Curtea de casație primește de astădată ideea preconizată de jurisprudența franceză, care a fost admisă atât de Curtea din Craiova cât și de majoritatea Trib. Roman¹⁾.

Elementul acestei celebre controversă, care datează de peste una sută ani, și care acum este la noi, definitiv tranșată, se poate vedea în Tratatul de drept civil al Directorului nostru, tom. II, p. 408 urm. (ed. a 2-a).

ISCOD.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența dela 19 Februarie 1910.

Președintele d-lui N. MANOARE președinte

Procurorul-general al Curții de apel București cu I. Zwiker

Bancrută. — Dacă pentru exercițiul acțiunii penale pentru bancrută se cere ca cel urmărit să fi fost declarat falit, sau dacă faptul existenței falimentului sau încetării lui împiedică exercițiul unei asemenea acțiuni penale.—(Art. 714 și 875 din Codul comercial).

Codul comercial proclamă independența jurisdicției pentru judecarea acțiunii penale de jurisdicția care declară starea de faliment, precum rezultă între altele din art. 714 și 875 din Codul comercial, și această independență a jurisdicției penale e absolută, întru cât nici o restricție nu se declară prin legea comercială.

Prin urmare, în asemenea condiții nu se cere neapărat, pentru exercițiul acțiunii penale pentru bancrută, ca comerciantul urmărit penaliter să fi fost mai întâi declarat falit pentru încetare de plăți, precum nici nu împiedică exercițiul acțiunii penale pentru bancrută faptul inexistenței falimentului sau încetării lui prin orice mod ar fi.

Deciziunea 657/910.—Casată, după divergență, în urma recursului făcut de Procurorul-general al Curții de apel din București, deciziunea No. 842/909a Curții de apel din București, secțiunea II-a, dată în proces cu I. Zweker.

Curtea

Ascultând pe d-l procuror St. Stătescu, în dezvoltarea motivelor de casare, și

Pe d-l avocat Vlădescu, în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Iosef Zweker, comerciant din București, a fost declarat în stare de faliment prin sentința No. 714/907 de Tribunalul comercial Ilfov și prin sentința No. 949/907 i s'a ridicat starea de faliment.

«Ministerul public de pe lângă Tribunalul Ilfov a deschis acțiune publică contra lui Iosef Zweker și după cercetări și instrucțiune urmată, numitul a fost dat judecăței pentru bancrută simplă și frauduloasă și Tribunalul Ilfov l-a condamnat la un an închisoare. Iosef Zweker a făcut apel și Curtea de apel din București, secția II-a, prin decizia No. 842/909 asupra incidentului ridicat de apelant ca el deși fusese declarat falit de tribunal și fiindcă i se ridicase starea de faliment, el nu mai putea fi urmărit și condamnat pentru bancrută, el ne mai fiind în stare de faliment.

«Curtea, prin menționata deciziune i-a admis incidentul și l-a achitat. Contra acestei deciziuni am declarat recurs și motivul este că Curtea de apel, secția II-a a dat o greșită interpretare art. 714 și 875 din Codul comercial și a violat principiile puse în menționatele articole

«În adevăr, art. 714 și 875 din Codul comercial pune principiul de separarea acțiunilor civile de cele penale și proclamă independența jurisdicțiilor civile și penale și declară că acțiunea penală este de ordine publică, așa că este indiferent dacă tribunalul a declarat falit pe Iosef Zweker și apoi i-a ridicat starea de faliment; această constatare în hotărârile Tribunalului de comerț nu împiedică mersul acțiunii penale care s'a deschis contra numitului Iosef Zweker».

Având în vedere că prin deciziunea Curții de apel din București, secția II, No. 842 din 9 Octomvrie 1909 se achită I. Zweker de bancrută simplă și frauduloasă ce i se impută și se reformează sentința Tribunalului Ilfov care îl condamnase;

Având în vedere că motivul pentru care Curtea de apel achită e că fiind starea de faliment a lui Zweker ridicată prin sentința Tribunalului Ilfov, secția comercială, No. 949/907, aceasta constituie lucru judecat pentru jurisdicția corecțională care avea a judeca acțiunea pentru bancrută simplă și frauduloasă;

Considerând că Codul comercial proclamă independența jurisdicției pentru judecarea acțiunii penale de jurisdicția care declară starea de faliment, precum rezultă între altele din art. 714 și 875 din Codul comercial; că această independență a jurisdicției penale, e absolută, întru cât nici o restricție nu se declară prin legea comercială; că în asemenea condiții nu e neapărat pentru exercițiul acțiunii penale pentru bancrută ca comerciantul urmărit penaliter să fi fost mai întâi declarat falit pentru că încetat plățile, precum și pe de altă parte dacă jurisdicția civilă a declarat că starea de faliment nu e sau că a încetat prin orice mod ar fi, — aceasta nu împiedică exercițiul acțiunii penale pentru bancrută;

Considerând că jurisdicția penală având a judeca acțiunea penală pentru bancrută spre a se convinge de realitatea lucrurilor, va avea ea singură a verifica și a se convinge dacă sunt condițiile pentru a judeca acțiunea penală pentru bancrută și întru aceasta va avea ea însăși a constata dacă există sau nu stare de faliment, dacă comerciantul a încetat sau nu plățile, nu însă a se mărgini a declara că nu poate fi vorba de exercițiul acțiunii publice întru cât jurisdicția civilă a

¹⁾ Vezi *Curierul Judiciar* din 1902, No. 61 și din 1905, No. 41 (ambele cu observația critică a Directorului nostru, d-l D. Alexandresco). Vezi în același sens Em. Dan, *Curierul Judiciar* din 1909, No. 63.—Contră: Trib. Ilfov și C. București, *Curierul Judiciar* din 1910, No. 18 și *Dreptul* din 1909, No. 80 cu observația confratelui nostru Siliu Rădulescu.

ridicată starea de faliment, tocmai că jurisdicția penală în această privință e independentă ;

Că, de aceea, recursul fiind întemeiat, urmează a se admite ;

Pentru aceste motive, Curtea, de acord cu d-l procuror, casează, etc.

NOTĂ. — Cestiunea creditului comercial, preocupă azi pe toți fruntașii comerțului român și privirile lor sunt îndreptate către justiție, fiindcă au credința că numai severitatea justiției, contra celor ce *abuzează de credit*, va tămădui răul ¹⁾.

În afară de modul administrării falimentelor de sindicate, două sunt cestiunile mai principale, a căror soluțiune juridică au directă și imediată atingere cu cestiunea *creditului* și aceste cestiuni sunt :

1) dacă acțiunea publică este absolut independentă de acțiunea civilă ?

2) dacă starea de încetare de plăți odată constatată în privința unui comerciant și pronunțată prin sentința declarativă de faliment, mai poate fi în urmă ridicată pe calea opozițiunii de tribunal, s'au a apelului de Curtea de apel pe motive noi, sau fapte noi, pe cari judecătorii primei sentințe nu au putut să le aibă în vedere, fiind fapte cari s'au petrecut posterior pronunțării sentinței, cum spre exemplu, e **faptul obișnuit**, că polițele au fost achitate în intervalul termenului de opozițiune sau apel ?

În ceea ce privește prima cestiune, jurisprudența se poate considera azi ca fixată în sensul deciziunii ce publicăm aci și care face onoare justiției române, că adică cele două acțiuni sunt independente una de alta și instanțele de fond de sigur că nu vor întârzia a se conforma, și aceasta spre marele regret al falșilor frauduloși că nu vor mai putea să-și facă treburile ²⁾.

Cea de a doua cestiune e tot atât de importantă și instanțele judecătorești, Curți și tribunale, sunt împărțite. Unele ³⁾ au spus că faptul plății polițelor după declarare e dovada cea mai evidentă că comerciantul nu era decât într'o jenă momentană și că se poate reveni asupra declarației; altele ⁴⁾ au spus că pentru fapte noi nu

se mai poate reveni, fiindcă în acest caz nu s'ar mai judeca sentința apelată ⁵⁾.

Mă întreb cari din aceste două soluțiuni e cea justă și care trebuie să triumfe?

De sigur cea din urmă, de altfel singura juridică, căci e singura de natură a împiedica fraudele speculanților și celor ce abuzează de credit, și principala chemare a justiției, în această materie, e aceasta.

Prima soluțiune lasă deschisă poarta cea mare fraudei, căci un comerciant declarat în faliment prin amenințări, că nu vor lua nimic, obține de la creditorii polițele cu o reducere de 60—70% și astfel obținute le prezintă tribunalului sau Curței, susținând că nu mai e în încetare de plăți fiindcă a achitat și Curtea sau tribunalul e silit astfel, neputând verifica, să declare drept bună această minciună și să constate printr'o sentință menită a fi *pro veritate habetur*, că opozițiunea sau apelantul se găsea numai într'o jenă momentană pe când toată lumea știe că lucrurile s'au petrecut cu totul altfel — numai justiția nu voește să le vadă.

Am credință că și această teorie cu asemenea consecințe funeste comerțului va dispărea din jurisprudența română, după cum a dispărut și cea laltă relativă la dependența acțiunii penale de cea civilă și după puțin timp, nu vom mai vorbi de ea de cât cu regretul ce în totdeauna simțim când vedem că justiția a putut umbla pe o cale atât de greșită.

I. IONESCU-DOLJ

TRIBUNALUL JUDEȚULUI TUTOVA

Audiența dela 8 Decembrie 1909

Președenția d-lui G. PETRESCU-DAMBOVITA, judecător

Atena G. Lăzărescu cu D. Constantinache

Sentința No. 495

Ordonanță prezidențială — Caracterul ei de vremelnic. — Obligația părții reclamante a cere înființarea de sechestrul judiciar. — Dacă ordonanța prezidențială poate înlocui sechestrul judiciar. — (Art. 66 bis din Proc. civilă)

Caracterul de vremelnic al ordonanțelor prezidențiale prevăzute de art. 66 bis din Proc. civilă, trebuie înțeles ca putere de extensiune în timp, până în momentul ce partea era în puțință să recurgă la o măsură obișnuită de asigurare, cu caracter de stabilitate cum e sechestrul judiciar.

Prin urmare, partea este obligată ca o dată cu cererea de înființarea ordonanței prezidențiale, să introducă, și cererea de sechestrul judiciar, asemenea ordonanțe neputând să înlocuiască sechestrul judiciar, de oarece pentru sechestrul judiciar să urmează altă procedură, el admițându-se de tribunal în ședință publică, cu citarea părților, și chiar cu obligația pentru reclamant la darea unei cauțiuni, conform art. 615 din Proc. civilă.

Curtea lasă s. I. 4 Noembrie 909 și Trib. R. Sărat 27 Oct. 9.9 în Curierul Judiciar No. 29/910.

⁵⁾ De aceeași părere este și d-l Alexandresco în Dreptul din 1910, No. 8

¹⁾ În programul congresului Camerilor de comerț, ce s'a ținut în zilele de 21 și 22 Maiu a. c. la Focșani, se anunțase spre a fi discutată și această chestiune, dar din lipsa de timp a fost amânată.

²⁾ Vezi și decizia Înaltei Curți, tot asupra acestei afaceri publicată în Curierul Judiciar No. 65 din 15 Octomvrie 1909 cu nota noastră

³⁾ Curtea de apel Galați, secția I din 28 Noembrie 1908, în falimentul Abramovici; Curtea din Craiova, secția I din 4 Martie 1909 și Casafie, secția III din 10 Februarie 1908, ambele în falimentul G. Peltheu, în Curierul Judiciar din 1909, No. 46, pag. 370—372, criticate în acel număr de d-l P. Vasilescu; Casafie, III, dec. 37/909 în Curierul Judiciar din 1910, No. 29; C. Galați, dec. din 7 Noembrie 1909 în falimentul S. Roth, în Curierul Judiciar No. 29/910.

⁴⁾ Curtea de apel București, s. I, dec. 80/908 și Tribunalul Putna, s. I, No. 96/908 în Curierul Judiciar, No. 46/909;

Tribunalul,

Asupra apelului făcut de Atena Lăzărescu cu autorizația soțului ei L. Lăzărescu cu petițiunea înregistrată la No. 7787 din 17 Noemvrie 1909 în contra ordonanței prezidențiale No. 7787 din 17 Noemvrie 1909 a d-lui Președinte al tribunalului local, prin care se numește pe Gh. Pătrășcanu ca păzitor al pădurii de pe moșia Dragomănești cu trupul Micești, adjudecată asupra d-lui D. Constandache prin ordonanța No. 1936/9.9 și care va îngrijii să nu se taie, nici să se ridice lemnele din acea pădure;

Având în vedere actele din dosar, susținerile și concluziunile părților;

Având în vedere că prin art. 66 bis din Proc. civilă, se dă în cădere Președintelui tribunalului sau înlocuitorului său, facultatea ca în cazuri grabnice pentru păstrarea unui drept care s'ar păgubi prin vre-o întârziere, să dea în camera de chibzuire o încheiere pentru păstrarea aceluși drept, sau înlăturarea unor piedici ce s'ar ivi la executare;

Având în vedere că intimatul D. Constandache devenind proprietar al moșiei Dragomănești și trupul Micești prin ordonanța de adjudecare definitivă No. 1936 din 909, a reclamat cu petițiunea înregistrată la No. 26394 din 909, d-lui Președinte al tribunalului că apelații moștenitori a lui Chiriac Vladicolo și de la care a cumpărat prin licitație acel imobil, îi devastează pădurea, pentru care fapt a și format proces contra lor, că a precizând împrejurările, d-l Președinte a încuviințat această cerere prin ordonanța No. 7787, atacată cu apel;

Având în vedere însă că chestiunea dedusă judecății, este a se vedea, care este caracterul unor asemenea ordonanțe în ce privește efectele înlăturării lor în timp, cu alte cuvinte, dacă ele având un caracter vremelnic, cât timp ține această vremelnicie;

Considerând că legiuitorul prin art. 66 bis din Proc. civilă, declară că asemenea ordonanțe au un caracter vremelnic și sunt executorii prin ele însăși; că prin urmare prin natura lor, sunt niște măsuri provizorii, cari se admit în cazuri grabnice, și cari nu pot să dăinuiască, neputând avea continuitatea în timp decât prin înființarea unui sechestrului pe care de regulă îl preced;

Având în vedere că intimatul D. Constandache a pornit judecată contra apelațiilor pentru daune, provenind din faptul că apelații au tăiat și ridicat samavolnic pădurea ce i-au vândut; că, prin urmare, măsura de asigurare până la terminarea judecății dintre părți, este în speță un sechestrul judiciar;

Având în vedere că intimatul nu face astăzi dovadă că a introdus o cerere de înființarea unui sechestrul judiciar, și nici nu cere un termen pentru a face o asemenea cerere, ci stăruie numai a se menține măsura luată prin citata ordonanță, de oare aceste ordonanțe au aceleași efecte ca și sechestrul judiciar;

Având în vedere însă că a se admite în speță concluziunile intimatului ar fi a se decide, că pe calea unei ordonanțe prezidențiale se poate numi un sechestrul judiciar, ceace nu a fost intențiunea legiuitorului când a înscris art. 66 bis din Procedura civilă;

Că prin urmare, caracterul de vremelnicie al unor asemenea ordonanțe trebuie înțeles ca putere de extensiune în timp până la momentul ce partea era în puțină să recurgă la o măsură obicinuită de asigurare cu caracter de stabilitate - sechestrul judiciar -, și că prin urmare partea odată cu cererea de încuviințarea acelei ordonanțe conform art. 66 bis din Proc. civilă, trebuia să introducă și cererea de sechestrul judiciar sau în orice caz din momentul ce a primit citațiunea și ordonanța aceia s'a apelat, a fost pusă în întârziere, și deci deșteptat să facă cererea de sechestrul;

Considerând că ordonanțele prezidențiale date în camera de chibzuire conform art. 66 bis din Proc. civilă, nu poate să înlocuiască un sechestrul judiciar, de oare pentru sechestrul judiciar, se urmează altă procedură, și admitându-se de tribunal în ședința publică, cu ci-

țarea părților, puțându-se obliga reclamantul și la darea unei cauziuni conform art. 615 din Proc. civilă;

Având în vedere că dacă s'ar admite că o asemenea ordonanță poate înlocui un sechestrul judiciar, s'ar contraveni și dispozițiilor legii timbrului, de oare pentru sechestrul judiciar, legea timbrului prevede în art. 23, că o asemenea cerere se face pe timbru fix de 10 lei coala, la care se adaugă și o taxă specială de 20 lei, pe când cererea pentru încuviințarea ordonanței conform art. 66 bis, e făcută pe timbru de 30 bani;

Că astfel fiind urmează a se admite apelul făcut de Atena Lăzărescu;

Având în vedere că aceasta cere a i se acorda cheltueli de judecată;

Că tribunalul apreciind aceste cheltueli, le fixează la suma de 150 lei cu care trebuie despăgubită de intimatul D. Constandache;

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător de ședință G. Petrescu-Dâmbovița, admite apelul etc.

(ss) G. Petrescu-Dâmbovița; N. Vernescu;

Grefier (s) G. Ramila

ART. 91 DIN LEGEA ADMINISTRATIVĂ

Judecătorii de ocoale rurale, în vizitele dese pe cari le fac prin sate, au ocaziunea să constate în cele mai multe localități, neregula în care s'au construit casele și împrejurimile locuințelor țărănești, fără ca să se fi ținut samă câtuș de puțin de aliniere sau măcar de zona drumurilor, care trebuia respectată.

Cu toate că există pentru aceasta un regulament special cari datează încă din anul 1864, intitulat «Regulamentul pentru alinierea satelor și pentru construirea locuințelor țărănești» și care conține admirabile dispozițiuni, cei mai mulți primari nici n'au avut cunoștința de el, după cum n'au cunoscut nici art. 91 din noua lege de organizare a comunelor rurale, care era și în vechea lege și după care simplificându-se formalitățile pentru acordarea de autorizațiuni, se garantează aplicațiunea lui.

Pe lângă încălcările cari s'au făcut în zona drumurilor, s'au cuprins chiar din locurile virane ale satelor, cari serveau adeseori de trecere la ogoare sau vii, întemneindu-se gospodăria și făcându-se îmbunătățiri pe aceste locuri usurpate, și după ce au trecut mai mulți ani și n'au mai rămas locuri libere de trecere, au început reclamațiuni pentru deschideri de drumuri.

Iată dar un mare inconvenient al lipsei de control în ce privește construcțiunile, pe lângă acela că s'a perdut ocaziunea de a se alinia și infrumuseșa satele.

Este dar de cel mai mare interes de a se aplica măcar în viitor, și la sate, după cum se aplică la orașe cu multă strictețe, legea în ce privește autorizațiunile pentru construcțiuni, reparațiuni și îngrijiri.

D. C. Zaharia,
judecător de ocol

Vaslui, 27 April 1910.